



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 336/2020-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou Nosko & Partners s. r. o., Podjavorinskej 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Michal Mihálik, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 189/2019 z 30. októbra 2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 189/2019 z 30. októbra 2019 p o r u š e n é b o l i .

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 189/2019 z 30. októbra 2019 z r u š u j e a v e c v r a c i a n a ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky j e p o v i n n ý nahradiť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 450,29 € (slovom štyristopäťdesiat eur a dvadsaťdeväť centov) na účet jeho právneho zástupcu advokátskej kancelárie Nosko & Partners s. r. o., Podjavorinskej 2, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 336/2020-16 zo 7. júla 2020 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 189/2019 z 30. októbra 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 21 C 33/2012 z 24. novembra 2017 bola sťažovateľovi v právnom postavení žalovaného uložená povinnosť zaplatiť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), sumu 21 576,05 € s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Súčasne okresný súd uložil sťažovateľovi povinnosť nahradiť žalobcovi nárok

na náhradu trov konania v rozsahu 73,40 % a štátu v rozsahu 100 %. O podanom odvolaní sťažovateľa rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 23 Co 64/2018 z 27. februára 2019 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“), ktorým napadnutý rozsudok okresného súdu okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti potvrdil a sťažovateľovi uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté ako oneskorene podané podľa § 447 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že rozsudok krajského súdu bol jeho predchádzajúcemu právnenému zástupcovi [REDACTED] doručený 8. apríla 2019 o 13:10:25 h, a nie 5. apríla 2019, ako to uvádza najvyšší súd v napadnutom uznesení. Z uvedeného vyplýva, že dvojmesačná lehota na podanie dovolania uplynula sťažovateľovi 8. júna 2019, pričom sťažovateľ podal dovolanie včas 6. júna 2019.

5. Porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva podľa sťažovateľa v tom, že najvyšší súd pri posúdení včasnosti podaného dovolania dospel k nesprávnemu záveru o jeho oneskorenom podaní, a preto nepristúpil k jeho meritórnemu posúdeniu. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo podľa názoru sťažovateľa odňaté jeho právo na prístup k súdu.

6. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vydal nález, ktorým vysloví:

„1. Základné právo sťažovateľa na prístup k súdu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.10.2019, sp. zn.: 3 Cdo 189/2019 sa zrušuje a vec sa Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vracia na ďalšie konanie.

3. *Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy konania v sume 993,50 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*“

II.

Vyjadrenie najvyššieho súdu a replika sťažovateľa

7. V súvislosti s oznámením ústavného súdu o prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie predseda najvyššieho súdu vo vyjadrení č. k. KP 3/2020-350 Cpj 137/2020 z 28. júla 2020 súhlasil s upustením od ústneho prejednávania ústavnej sťažnosti (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde) a uviedol, že k sťažovateľom namietanej vade sa nevie vyjadriť, pretože nedisponuje kompletným súdnym spisom.

8. Ústavný súd prípisom č. k. I. ÚS 336/2020-24 z 15. júla 2020 upovedomil žalobcu ako zúčastnenú osobu o prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie a umožnil mu vyjadriť sa k nej v lehote 10 dní od doručenia upovedomenia. Predmetné upovedomenie sa zúčastnenej osobe nepodarilo doručiť na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky [§ 106 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s § 62 zákona o ústavnom súde], pričom zásielka sa ústavnému súdu vrátila s poznámkou „*adresát neznámy*“. Upovedomenie o prijatí ústavnej sťažnosti preto možno považovať za účinne doručené zúčastnenej osobe 24. júla 2020, teda v deň vrátenia nedoručenej zásielky ústavnému súdu (§ 111 ods. 3 CSP v spojení s § 62 zákona o ústavnom súde).

9. Sťažovateľ v replike z 3. septembra 2020 uviedol, že najvyšší súd sa k obsahu jeho ústavnej sťažnosti žiadnym relevantným spôsobom nevyjadril, preto v plnom rozsahu zotrváva na dôvodoch podanej ústavnej sťažnosti a súčasne súhlasí s upustením od jej ústneho prejednávania.

10. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o ústavných sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

14. V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou

medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru prvej vety každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

17. Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

IV.

Posúdenie vecí ústavným súdom

18. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdení sťažovateľa, že elektronická správa, ktorej obsahom bol rozsudok krajského súdu sp. zn. 23 Co 64/2018 z 27. februára 2019,

bola jeho právnenému zástupcovi doručená 8. apríla 2019 o 13.10 h. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ dôvodí, že ak proti predmetnému rozsudku krajského súdu podal elektronickými prostriedkami 6. júna 2019 mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie), učinil tak v zákonnej (dvojmesačnej) lehote. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo jeho dovolanie odmietnuté ako podané oneskorene, tak bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a súčasne jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

19. Ústavný súd v súvislosti s prezentovanou sťažnosťou argumentáciou obsiahnutou v ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú [čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04)]. Táto povinnosť všeobecných súdov vzhľadom na ich postavenie ako primárnych ochrancov ústavnosti a vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky rešpektovať medzinárodné záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv a základných slobôd (III. ÚS 79/02) zahŕňa zároveň požiadavku rešpektovania procesných garancií spravodlivého súdneho konania vyplývajúcich z čl. 6 ods. 1 dohovoru v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (III. ÚS 560/2015).

20. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na prístup k súdu. Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci, má pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné (II. ÚS 153/2018). Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom pre poskytnutie

ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (napr. II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05).

21. Európsky súd pre ľudské práva interpretoval právo na prístup k súdu v rámci svojej rozhodovacej činnosti tak, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaručuje každému právo na to, aby svoju vec týkajúcu sa civilných práv a záväzkov mohol predložiť súdu, pričom v tomto smere predmetné ustanovenie zakotvuje „právo na súd“, kde je právo na prístup k súdu, teda právo zahájiť konanie pred súdmi v civilných veciach, len jedným z jeho aspektov. K nemu (k právu na prístup k súdu) sa následne pridávajú záruky predpísané čl. 6 ods. 1 dohovoru vzťahujúce sa na organizáciu a zloženie súdu a na priebeh konania. Toto celé tvorí právo na spravodlivý proces (rozhodnutie ESĽP vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21. 2. 1975, č. 4451/70).

22. Ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné citovať relevantné zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na danú vec sťažovateľa.

23. Podľa § 121 ods. 1 CSP lehota podľa tohto zákona môže byť určená podľa hodín, dní, týždňov, mesiacov a rokov.

24. Podľa § 121 ods. 3 CSP lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca.

25. Podľa § 121 ods. 5 CSP lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

26. Podľa § 427 ods. 1 CSP dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

27. Podľa § 29 ods. 3 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) doručením do vlastných rúk sa na účely elektronického doručovania rozumie doručenie, pri ktorom sa vyžaduje potvrdenie doručenia zo strany adresáta alebo osoby, ktorej je podľa osobitných predpisov možné doručovať namiesto adresáta (ďalej len „prijímateľ“), formou elektronickej doručky odoslanej odosielateľovi.

28. Podľa § 30 ods. 1 zákona o e-Governmente elektronicou doručenkou sa rozumie elektronický dokument obsahujúci údaj o dni, hodine, minúte a sekunde elektronického doručenia, identifikátor osoby prijímateľa, identifikátor osoby odosielateľa a identifikáciu elektronickej úradnej správy a elektronických dokumentov, ktoré sa elektronicke doručujú; identifikácia elektronickej úradnej správy a elektronických dokumentov musí zabezpečiť vytvorenie logickej väzby na túto správu a dokumenty, ktoré obsahuje.

29. Podľa § 30 ods. 2 zákona o e-Governmente ak je adresátom orgán verejnej moci, elektronicú doručku vytvára a potvrdzuje tento orgán prostredníctvom funkcie elektronickej podateľne. Ak adresátom nie je orgán verejnej moci, elektronicú doručku vytvára automatizovaným spôsobom modul elektronického doručovania a správca modulu elektronických schránok prostredníctvom modulu elektronických schránok zabezpečuje, aby ju mal prijímateľ pri preberaní doručovaného elektronického dokumentu vždy pred jeho sprístupnením k dispozícii a bol povinný ju potvrdiť.

30. Podľa § 30 ods. 3 zákona o e-Governmente prijímateľ potvrdzuje elektronicú doručku prostredníctvom funkcie určenej na tento účel.

31. Podľa § 30 ods. 4 zákona o e-Governmente elektronicá doručka sa zasiela do elektronickej schránky odosielateľa príslušnej elektronickej úradnej správy, ktorej

doručenie elektronickej doručienky potvrdzuje, a to aj, ak táto elektronickej schránka nie je aktivovaná; to neplatí, ak odosielateľ nie je známy alebo ak nemá zriadenú elektronickej schránku.

32. Podľa § 30 ods. 5 zákona o e-Governmente údaje uvedené v elektronickej doručienke, ktorá bola potvrdená podľa odseku 3, sa považujú za pravdivé, kým nie je preukázaný opak.

33. Podľa § 32 ods. 1 zákona o e-Governmente uložením elektronickej úradnej správy sa rozumie okamih, odkedy je elektronickej úradná správa objektívne dostupná prijímateľovi v elektronickej schránke adresáta.

34. Podľa § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente úložnou lehotou na účely tohto zákona je lehota, počas ktorej je uložená elektronickej úradná správa považovaná za nedoručenú. Úložná lehota je 15 dní odo dňa nasledujúceho po dni uloženia elektronickej úradnej správy, ak osobitný predpis neustanovuje inú lehotu.

35. Podľa § 32 ods. 4 zákona o e-Governmente ak sa elektronickej doručuje do vlastných rúk, prijímateľ je povinný potvrdiť doručenie elektronickej úradnej správy formou elektronickej doručienky; potvrdenie doručenia je podmienkou sprístupnenia obsahu elektronickej úradnej správy prijímateľovi v jeho elektronickej schránke. Elektronickej úradná správa sa sprístupní v momente potvrdenia doručenia.

36. Podľa § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente elektronickej úradná správa, vrátane všetkých elektronickej dokumentov, sa považuje za doručenu, ak nie je adresátom orgán verejnej moci a doručuje sa do vlastných rúk, dňom, hodinou, minútou a sekundou uvedenými na elektronickej doručienke alebo márnym uplynutím úložnej lehoty podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel.

37. Z predloženého na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil, že elektronickej úradná správa, ktorej obsahom bol rozsudok krajského súdu

z 27. februára 2019, bola do elektronickej schránky právneho zástupcu sťažovateľa uložená 5. apríla 2019 o 14.52 h (informácia o prijatí správy na Ústredný portál verejnej správy, v súdnom spise na č. I. 389).

38. Sťažovateľ k ústavnej sťažnosti na preukázanie tvrdených skutočností pripojil ako dôkaz „Doručenku“, z ktorej vyplýva, že do elektronickej schránky jeho právneho zástupcu bola okresným súdom 5. apríla 2019 odoslaná správa s označením „Predmet správy: 21C/33/2012 rozsudok KS PO č. I. 384 [REDAKOVANÉ]“. Z tejto notifikačnej doručky vyplýva, že právny zástupca sťažovateľa potvrdil doručenie elektronickej správy formou elektronickej doručky 8. apríla 2019, na základe čoho mu bol sprístupnený jej obsah, a to rozsudok krajského súdu. V zmysle údajov uvedených na elektronickej doručke bol teda rozsudok krajského súdu úspešne doručený právnenému zástupcovi sťažovateľa 8. apríla 2019, čo svojím podaním z 10. januára 2020 potvrdil aj okresný súd (v spise na č. I. 429). Súčasne aj v predkladacej správe najvyššiemu súdu bol ako dátum doručenia rozsudku odvolacieho súdu sťažovateľovi uvedený 8. apríl 2019.

39. Na základe zistených skutočností ústavný súd považuje za plne opodstatnenú námietku sťažovateľa, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 23 Co 64/2018 z 27. februára 2019 bol jeho právnenému zástupcovi doručený až 8. apríla 2019, a nie 5. apríla 2019, ako to v napadnutom uznesení mylne uvádza najvyšší súd. Najvyšší súd pri posudzovaní včasnosti podaného dovolania evidentne vychádzal z dátumu uloženia (dodania) elektronickej úradnej správy do elektronickej schránky právneho zástupcu sťažovateľa (5. apríl 2019), a nie z dátumu jej doručenia vyplývajúceho z údajov na elektronickej doručke (8. apríl 2019).

39.1 Z uvedeného je zrejmé, že ak sťažovateľ podal dovolanie proti rozsudku krajského súdu z 27. februára 2019 elektronickými prostriedkami 6. júna 2019, urobil tak včas. Posledným dňom lehoty na podanie dovolania podľa § 427 ods. 1 CSP v spojení s § 121 ods. 3 CSP bol totiž 10. jún 2019 (pondelok, najbližší pracovný deň), keďže 8. jún 2019 pripadol na sobotu (§ 121 ods. 4 CSP).

40. S ohľadom na už identifikované nedostatky ústavný súd uzatvára, že najvyšší súd napadnutým uznesením nenaplnil požiadavky plynúce zo základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu ani z jeho práva na spravodlivé súdne konanie, keď vadným posúdením zákonnej lehoty na podanie dovolania odmietol dovolanie sťažovateľa ako oneskorene podané, napriek tomu, že na jeho odmietnutie neboli splnené zákonné podmienky podľa § 447 písm. a) CSP. Ústavný súd preto konštatuje porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu (bod 1 výroku nálezu).

41. Nadväzne podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúceho § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

42. V ďalšom postupe je najvyšší súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto náleze (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Najvyšší súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 134 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

43. Úlohou najvyššieho súdu bude po vrátení veci opätovne rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa, rešpektujúc pritom právny názor ústavného súdu vyslovený v tomto rozhodnutí.

V.

Trovy konania

44. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

45. Sťažovateľ si v konaní uplatnil nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2020 (príprava a prevzatie právneho zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti).

46. Ústavný súd v súlade s § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde preto rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastúpením v konaní pred ústavným súdom a vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

47. Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby 1/6 z výpočtového základu.

48. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o náhrade trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2019, ktorá bola 1 062 €, a sťažovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia celkom za dva úkony právnej služby (1. prevzatie a príprava právneho zastúpenia, 2. podanie ústavnej sťažnosti) á 177 € a 2 x režijný paušál á 10,62 € v súlade s § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky, čo spolu predstavuje sumu 375,24 €, ktorú ústavný súd zvýšil o 20 % daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), t. j. o sumu 75,05 €, ktorej platiteľom je právny zástupca sťažovateľa (§ 18 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje 450,29 €.

49. Priznanú náhradu trov konania je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

50. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť

a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkom konania pred ústavným súdom (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu